

Akadémia „zážitkového“ typu

Rozšířený report z návštěvy ASP v Katoviciach (PL)

Mgr. art. Barbora Špániková, ArtD.

doc. Mgr. art. Ing. Richard Kitta, ArtD.

Ako zástupcovia vedenia Akadémie umení v Banskej Bystrici sme 23. – 27. novembra 2021 absolvovali návštevu Akadémie umení (Akademia Sztuk Pięknych) v Katoviciach v rámci mobility Erasmus+. Novopostavený univerzitný campus, ktorý bol otvorený v roku 2015, nadväzuje na pôvodnú architektúru ASP a dopĺňa jednu z pôvodných mestských štvrtí. Táto umelecká akadémia bola vyše polstoročie súčasťou krakovskej akadémie, posledné dve dekády je samostatnou inštitúciou. Dnes disponuje dvoma fakultami so zameraním na výtvarné umenie a dizajn, ale najmä rozvinutou priestorovou a technologickou infraštruktúrou – Fakulta výtvarného umenia pozostáva z Katedier Maľby, Polygrafie, Intermédií a scénografie, Fakulta Dizajnu z Multimédií, Vizúálnej komunikácie, Grafického a industriálneho dizajnu. V danej štruktúre je zastúpených takmer 50 ateliérov pod vedením pedagógov a umelcov.

Na hlavnom stretnutí so zástupcami vedenia ASP v Katoviciach, ktoré prebiehalo mimochodom v elegantných historických priestoroch bývalého kasína(!), boli prítomní okrem bývalého rektora ASP – prof. Mariana Oslisla, aj asoc. prof. Lesław Tetla – prorektor pre vzdelávanie a asoc. prof. Justyna Kucharczyk – prorektorka pre výskum a spoluprácu. Míting sa niesol v otvorenom dialógu a v priateľskej atmosfére a jeho výsledkom je dohoda o bilaterálnej spolupráci medzi AU v Banskej Bystrici a ASP v Katoviciach vo forme memoranda, ako aj nová rámcová partnerská zmluva Erasmus+ medzi oboma inštitúciami. V ďalšej fáze predmetné dokumenty podpíšu prof. Grzegorz Hańderek – rektor Akadémie umení v Katoviciach a prof. MgA. Ing. Michał Murin, ArtD. – rektor Akadémie umení v Banskej Bystrici.

Vďaka našej viacročnej kolegiálnej spolupráci s bývalým rektorom ASP v Katoviciach – prof. Marianom Oslislom, dnes odborným garantom a vedúcim PDM (Pracownia działań multimedialnych – Ateliér multimedialných aktivít), sme mali možnosť nazrieť veľmi detailne do portfólia študentských projektov a celkovej činnosti ateliéru. Odbornými asistentmi ateliéru sú Ksawery Kaliski (interaktívne médiá), Piotr Ceglarek (sound design) a Krzysztof Zygałski (film a médiá). Mimochodom, posledný z menovaných je absolventom známeho režiséra Krzysztofa Kieślowskeho. Krzysztof Zygałski nám tiež predstavil svoju prácu na autorskom interaktívnom AI softvéri, ktorý vyvíja pre študentov scenáristiky.

Je zaujímavé a zároveň inšpiratívne, akým spôsobom sa dnes vysporiadávajú jednotlivé ateliéry s trendmi v oblasti interdisciplinárnych presahov v súčasnej umeleckej tvorbe. K tomu neraz výrazne prispieva pokročilé technologické zázemie, ktorým táto vysoká škola disponuje. ASP v Katoviciach ponúka svojim študentom, ale aj rezidentom v rámci mobilit – veľkoformátové dielne, produkčno-

prezentačné ateliéry a haly, multimediálne miestnosti a technologické učebne či veľkorysé ateliérové priestory. Na mape akadémie nájdeme taktiež veľkokapacitnú multifunkčnú kinosálu, univerzitnú knižnicu a átrium, kde sa v letných mesiacoch konajú verejné podujatia rôzneho typu.

Priam „encyklopedický“ komentár prof. Oslisla súvisiaci s evolúciou školy, ktorý stál pri spomínanej historickej renovácii katovickej ASP alebo pri vzniku univerzitnej galérie Rondo Sztuki v centre mesta či ďalších dislokovaných pracovísk akadémie, nám pomohol vytvoriť si ucelenú predstavu a zväziť celkový potenciál z pohľadu možných budúcich kolaboratívnych projektov s banskobystričskou AU.

Našou misiou bolo preskúmať aj možnosti pre nové formy spolupráce v rámci projektu Simulačného centra ART3, ktorý je realizovaný na AU BB. Multimediálne nastavenie ASP v Katoviciach je v tomto smere ideálne, a to najmä z pohľadu kooperácie na tímových umeleckých projektoch v návaznosti na tvorivú prax, podnikateľské prostredie či kreatívny priemysel. Ateliér animácie a počítačových hier (Pracownia animacji i gier komputerowych) pod vedením prof. Bogdana Króla je v tomto duchu ideálnym príkladom. Svojou koncepciou je zameraný na game development a je jedným zo zaujímavých príkladov prepojenia edukačnej roviny s praxou. Štúdio má profesionálne AV laboratórium, štúdio pre stop-motion animácie a virtuálnu realitu, ako aj laboratórium 3D tlače. Okrem iného tento ateliér spoluorganizuje medzinárodný multimediálny Art+Bits Festival. Naše stretnutie v rámci tohto pracoviska moderovali prakticky všetci zúčastnení, výber z tvorby študentov predstavili odborní asistenti ateliéru – Marcin Nowrotek (2D a 3D animácia), Alexander Caban (gaming a VR), Michał Rodziński (2D a 3D animácia) a Jacek Latoń (zvukové štúdio).

Iný príklad aktivity v edukačnom prostredí nám odprezentoval umelec a prodekan Fakulty výtvarných umení – Dr. Paweł Szeibel, ktorý v spolupráci s odbornou asistentkou Dr. Joannou Zdzienicka-Obałek pracujú v oblasti ekologického umenia. Koncepcia výhľadového projektu AU BB pod názvom „Zelená akadémia / Green Academy“ ich zaujal a je možné, že tento vzájomný dialóg prerastie do intenzívnej interinštitucionálnej kooperácie v danej oblasti.

Ďalšiu významnú rolu na pôde ASP v Katoviciach zohráva grafický dizajn, ktorý má svoju excelentnú pozíciu aj v celoeurópskom kontexte. Ateliéry grafiky a polygrafie, ktoré sa nachádzajú v zrekonštruovaných priestoroch bývalých kasární, ponúkajú študentom funkčné využitie pôvodných (dnes už historických), ako aj technicky progresívnych zariadení. V tomto prípade sme boli konfrontovaní s výnimočnými príkladmi generačného spojenia na pozadí nových prístupov a tradičných umeleckých žánrov. Čo dodať na záver? Po zhliadnutí pracovnej atmosféry a komplexného „pipeline“ na ASP v Katoviciach môžeme bez pochyb konštatovať, že táto inštitúcia je pre študentov a pedagógov, ale aj pre akéhokoľvek návštevníka Katovic, pokročilou akadémiou „zážitkového“ typu.

<https://asp.katowice.pl>

doc. Mgr. art. Ing. Richard Kitta, ArtD.

prorektor pre rozvoj, projektovú činnosť a informatizáciu AU BB